

JUDGEMENT OF PARIS 1976

HÄNDELSEN SOM FÖRÄNDRADE VINVÄRLDEN

Munskänkarna Trosa
18 januari 2025
Lena och Mats Gernandt

Cave de la Madeleine – Académie du Vin

Steven Spurrier - Patricia Gallagher

Varför Frankrike?

USA: Uppgången

- 1612** Virginia, 10 plantor
- 1769** Missionärer till Kalifornien. Druva: Mission
- 1849** Guldruschen –
Befolkningsökning 1848 = 14 000; 1852 = 224 000.
- 1857** Agoston Haraszthy, Buena Vista.
Omfattande nytt druvmaterial.
Många nya vingårdar tillkom.
Ökad efterfrågan på kvalitetsvin i San Fransisco.
- 1863** Vinlusen drabbade Frankrike
- 1880-86** Ökning av vinerier i Napa/Sonoma från 49 till 175.
- 1889** Världsutställning i Paris – höjdpunkt för Kaliforniens viner.

Nedgången

- 1890-tal** Frost, vinlusen, depression –
minskad produktion och minskad efterfrågan.
- 1906** Jordbävning i San Fransisco.
120 milj liter förstördes samt infrastruktur.
- 1919-1933** Prohibition.
Minskning från 700 vinerier till 130.
Ökning av vinkonsumtion från 60 till 150 milj gallons årligen.
Hemproduktion, övergång till lågkvalitetsdruvor.
- 1933-** Omfattande brain drain, nedgångna vingårdar, kvarstående
plantering av lågkvalitetsdruvor, minskad efterfrågan på
kvalitetsvin.

Återfödelse

1944 Forskningsbaserad omplantering. Utbildning.

1960-tal Fortsatt nedgång av antal vinerier. Bulkvin gav för dålig vinst.

1956 statistik = 85 % av vinet dracks av 15 % av befolkningen, billigt bulkvin.

Nya osannolika entreprenörer :

Warren Winiarski, statsvetare, ankom 1964. Stags Leap 1970. Första vin 1973.

Jim Barrett, jurist, 1972 Montelena (Mike Grgich).

Nybygggaranda –

kunskapsdelning, generös delning av utrustning.

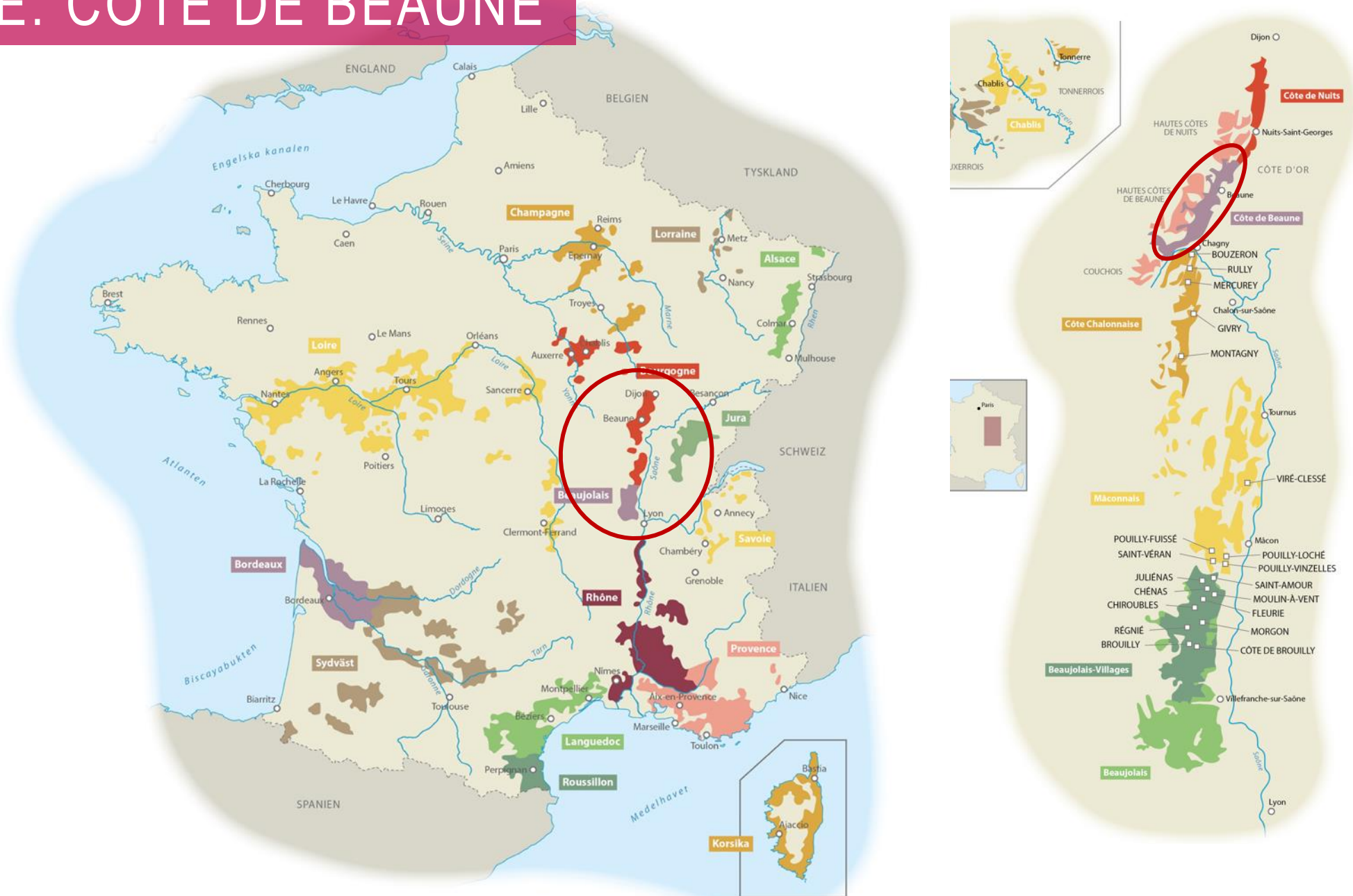
CHARDONNAY

- Små och medelkompakta klasar
- Små bär med tunt skal
- Knoppar tidigt
- Mognar tidigt
- Hög avkastning, lättodlad
- Trivs inte i stark värme
- Uttrycker terroiren väl

BOURGOGNE: CÔTE DE BEAUNE

- Kontinentalt klimat
- Svält
- Mindre soligt
- Kalkjordar, mörk jord

Karta: André Devald

KALIFORNIEN: NAPA / SONOMA

- Medelhavsklimat
- Medelvarmt - varmt
- Mycket soligt
- Många olika jordmåner

TYPISKA FRAMSTÄLLNINGSMETODER

Bourgogne

- Jäsning på fat
- Malolaktisk jäsning
- Lagring på små ekfat
 - Nya eller gamla

Kalifornien

- Jäsning på fat
- Malolaktisk jäsning
- Lagring på amerikansk ek
 - Stor andel ny ek
 - Mer rostning

VIKTIGA SKILLNADER I VINSTILAR

	BOURGOGNE	NAPA / SONOMA
Terroir	Svalt och mindre soligt. Kalkjordar	Medel - varmt och soligt. Olika jordmåner
Aromer	Gula äpplen, smör, hasselnötter	Ananas, banan, vanilj, popcorn
Syra	Medel-hög	Medel
Fyllighet	Medel	Hög
Alkohol	Medel-hög	Hög
Fat	Små franska ekfat, nya och gamla	Små amerikanska ekfat, stor andel nya fat, mer rostning

DAGS ATT RÖSTA PÅ VIN NR 1 OCH 2

VILKET VIN TYCKER JAG BÄST OM?

Välj glas 1 eller 2 och skriv numret på din lapp.

Skriv din egen uppfattning.

Fundera sen: Varifrån kommer vinet? USA eller Frankrike?

Diskutera gärna vid bordet

The Tasting - 24 maj 1976

Kalifornien –

- 6 chardonnay
- 6 cabernet sauvignon

Alla från vingårdar som återstartat eller nyöppnat under 60-talet fram till 1970.

Årgång 1969-1974.

Endast två utomstående var närvarande – Stevens fru, som fotograferade och journalisten George Taber, Time Magazine.

Frankrike –

- 4 grand cru chardonnay från Bourgogne
- 4 cabernet sauvignon från Bordeaux,
varav 2 var premiere cru, 2 deuxième cru classé.

Årgång 1970-1973.

JUDGEMENT OF PARIS 1976: VITA VINER

Rank	Grade	Wine	Vintage	Origin
1.	132	Chateau Montelena	1973	USA
2.	126,5	Mersault Charmes Roulot	1973	France
3.	121	Chalone Vineyard	1974	USA
4.	104	Spring Mountain Vineyard	1973	USA
5.	101	Beaune Clos des Mouches, Joseph Drouhin	1973	France
6.	100	Freemark Abbey Winery	1972	USA
7.	94	Batard-Montrachet, Ramonet-Prudhon	1973	France
8.	89	Puligny-Montrachet, Les Pucelles Domaine Leflaive	1972	France
9.	88	Veedercrest Vineyards	1972	USA
10	42	David Bruce Vineyard	1973	USA

CABERNET SAUVIGNON

Färgrik och tanninstinn

- Stora och kompakta klasar
- Små bär med tjockt skal
- Blommar sent
- Mognar sent
- Behöver värme för att hinna mogna

CABERNET SAUVIGNON I MÉDOC

Mer svalka än värme

- Maritimt klimat, medelvarmt, 17–19 °C
- Vissa år för kallt för optimal mognad
- Sol 2 000–2 400 h/år
- Regn vid skörd ibland ett problem
- Grus och sten ger värme

Karta: André Devald för Munsänkarna

BORDEAUX

Mer än bara Cabbe

- Bordeaux (vänstra stranden) oftast en blandning med merlot och cabernet franc
- Ibland ingår också en liten andel petit verdot, malbec och/eller carmenère i blandningen

CABERNET SAUVIGNON NAPA VALLEY

Torrt
medelhavsklimat,
varmt vinklimat
19-21 °C

Soligt >2 400
timmar/år

Jordmånen varierar

- Grus och sten
- Skiffer
- Lera och sand

VIKTIGA SKILLNADER I VINSTILAR

	BORDEAUX	NAPA VALLEY
Terroir	Medelvarmt vinklimat, soligt Grus och sten	Varmt vinklimat med mycket sol Varierande jordtyper
Gemensamma aromer	Svarta vinbär, mynta, ceder, läder, mörk choklad, kaffe	
Stiltypiska aromer	Svartvinbärsblad (svalt klimat)	Cassis (varmt klimat), vanilj (ek)
Syra	Medel-hög	Medel
Strävhet	Medel-hög	Medel-hög
Fyllighet	Medel-hög	Hög
Alkohol Fat	Medel 13% Fat fransk ek	Hög 14.5% Fat amerikansk och/eller fransk ek

DAGS ATT RÖSTA PÅ VIN NR 3, 4, 5 OCH 6

VILKET VIN TYCKER JAG BÄST OM?
Rangordna glas 3, 4, 5 och 6 på din lapp.

Skriv din egen uppfattning.

Fundera: Varifrån kommer vinet? USA eller Frankrike?
Diskutera gärna vid bordet

JUDGEMENT OF PARIS 1976: RÖDA VINER

Rank	Grade	Wine	Vintage	Origin
1.	127,5	Stag's Leap Wine Cellars	1973	USA
2.	126	Château Mouton-Rotschild	1970	France
3.	125,5	Château Haut-Brion	1970	France
4.	122	Château Montrose	1970	France
5.	105,5	Ridge Vineyards Monte Bello	1971	USA
6.	97	Château Leoville Las Cases	1971	France
7.	89,5	Mayacamas Vineyards	1971	USA
8.	87,5	Clos du Val Winery	1972	USA
9.	84,5	Heitz Wine Cellars Martha's Vineyard	1970	USA
10	78	Freemark Abbey Winery	1969	USA

Vad hände sen?

7 juni, **George Taber** publicerade i Time magazine under rubriken, Judgement of Paris, på s 58. Avslutades med: ... det otänkbara inträffade – Kalifornien besegrade hela Gallien.

Time magazine hade 20 miljoner läsare, huvudsakligen rätt kategori för dessa viner. Vinerna såldes slut över hela USA.

En världsrevolution

- Uppvaknande för hela vinvärlden.
- Minskade andelar för franska viner, 1990-2003 ökade Nya världens andel av världens vinexport från 3,8 till 21 %.

Fransk andel av värdet på världen vinexport minskade från 51,9 till 38,8 %. Australien ökade från 1,5 till 9,1 %, Chiles från 0,6 till 4,3 %.

- Ett uppvaknande för franska producenter. Självgodhet leder till stagnation. Franska vinproducenter sökte mark och samarbeten i Nya Världen. Förändrat kvalitetstänkande har skett.

REPRIS MED SAMMA VINER 1986

Rank	Wine	Vintage	Origin
1.	Clos du Val Winery	1972	USA
2.	Ridge Vineyards Monte Bello	1971	USA
3.	Château Montrose	1970	France
4.	Château Leoville Las Cases	1971	France
5.	Château Mouton-Rotschild	1970	France
6.	Stag's Leap Wine Cellars	1973	USA
7.	Heitz Wine Cellar Marthas Vineyard	1970	USA
8.	Mayacamas Vineyards	1971	USA
9.	Château Haut-Brion	1970	France

REPRIS MED SAMMA VINER 2006

Rank	Wine	Vintage	Origin
1.	Ridge Vineyards, Monte Bello	1971	USA
2.	Stag's Leap Wine Cellars	1973	USA
3.	Mayacamas Vineyards	1971	USA
3.	Heitz Wine Cellars, Marthas Vineyard	1970	USA
5.	Clos du Val Winery	1972	USA
6.	Château Mouton-Rotschild	1970	France
7.	Château Montrose	1970	France
8.	Château Haut-Brion	1970	France
9.	Château Leoville Las Cases	1971	France
10	Freemark Abbey Winery	1969	USA

VAD HAR NI I GLASEN?

GLAS 1

VITT VIN FYLLIGT & SMAKRIKT

Olivier Leflaive

Bourgogne Les Sétilles, 2021

Nr 5657

 Frankrike 750 ml 13 % vol. 329:-

SÖTMA

FYLLIGHET

FRUKTSYRA

Nyanserad, mycket frisk smak med fatkaraktär, inslag av gula äpplen, valnötter, ananas, citron, kryddor och brynt smör. Serveras vid 10-12°C till smakrika rätter av fisk eller till ljust kött.

Druvor från Puligny-Montrachet och Mersault.
Lagrat 9 mån på ekfat varav 5-10 % var nya.

<3 g socker/l
13% alkohol

GLAS 2

VITT VIN FYLLIGT & SMAKRIKT
Black Stallion Napa Valley
Chardonnay, 2021

Nr 75360

 USA 750 ml 14,5 % vol. **349:-**

SÖTMA

FYLLIGHET

FRUKTSYRA

Mycket fruktig smak med rostad fatkaraktär, inslag av gula äpplen, brynt smör, ananas, nötter, kardemumma, vanilj och grillad citron. Serveras vid 8-10°C till smakrika rätter av fisk, till ljust kött eller till rätter av lammkött, gärna grillat.

Södra Napa Valley.

Tidigare hästranch ombyggd till vingård 2007. En del lagrad på små franska ekfat, resten på amerikansk ek.

<3 g socker/l
14,5% alkohol

GLAS 3

RÖTT VIN FRUKTIGT & SMAKRIKT

Lynx

Napa Valley Cabernet
Sauvignon, 2021

Nr 59948

 USA 750 ml 14,5 % vol. **249:-**

FYLLIGHET

STRÄVHET

FRUKTSYRA

Fruktigt, smakrikt vin med rostad fatkaraktär, inslag av svarta vinbär, mörk choklad, plommon, ceder, lavendel, kaffe, fransk nougat och vanilj. Serveras vid cirka 18°C till grillade rätter av mörkt kött.

Druvor från 3 olika gårdar i Napa Valley.
100% Cabernet Sauvignon
Lagrat 14 mån på amerikanska ekfat

5 g socker/l
14,5% alkohol

BETYG

14.5

249:-

Prisvärt

**Lynx Napa Valley
Cabernet Sauvignon
2021**

Producent: House of Big Wines

 USA, KALIFORNIEN,

NAPA VALLEY

59948

Dov, mörkbärig doft av svarta vinbär, plommon, lakrits, choklad och en hint av fat....

MER OM VINET →

GLAS 4

RÖTT VIN FRUKTIGT & SMAKRIKT

Château Peyrabon

2019

Nr 95588

 Frankrike 750 ml 14 % vol. 219:-

FYLLIGHET

STRÄVHET

FRUKTSYRA

Nyanserad, fruktig, balanserad smak med fatkaraktär, inslag av svarta vinbär, ceder, kakao, plommon, tobak, örter, vanilj och fikon. Serveras vid cirka 18°C till rätter av mörkt kött.

Haut-Medoc, Cru Bourgeois Supérieur

- 60% cabernet sauvignon
- 31,5% merlot
- 5% cabernet franc
- 3,5% petit verdot

Lagrat 14 mån på franska ekfat varav 25% nya.

? g socker/l

14% alkohol

BETYG

15

219:-

Mer än Prisvärt

Château Peyrabon 2019

Producent: Château Peyrabon

 FRANKRIKE, BORDEAUX,

HAUT-MÉDOC

[95588](#)

Öppen, lite utvecklad doft med toner av stall, mörka bär och en frisk örtighet. Torr, medelfyllig...

MER OM VINET →

GLAS 5

RÖTT VIN

Charmes de Kirwan Margaux, 2019

Nr 77454

 Frankrike 750 ml 13 % vol. 399:-

Karaktäristisk doft av fat, vanilj och peppar som rundar av de naturligt fruktiga tonerna. Smaken är fyllig med inslag av svarta vinbär, muskot, plommon, kaffe, ceder och mörka körsbär. Smakfullt balanserat med mjuka, lena tanniner. Även som ungt vin erbjuder Kirwan en förvånandsvärd, men förväntad komplexitet. Stor lagringspotential. Serveras vid 16-18°C till smakrika kötträtter, gärna med svampsås.

Château Kirwans andravin

Haut-Medoc, Margaux

- 40% cabernet sauvignon
- 25% merlot
- 23% cabernet franc
- 12% petit verdot

Lagrat 18 mån på franska ekfat varav 45% nya.
4 g socker/l
13% alkohol

BETYG

16.5

469:-

Mer än Prisvärt

Charmes de Kirwan Margaux 2019

Producent: Château Kirwan

 FRANKRIKE, BORDEAUX,
MARGAUX

77454

Rödfruktig och komplex doft
av kaffe, nötkrämm, jordgubb,
svarta vinbär och blyerts...

MER OM VINET →

GLAS 6

RÖTT VIN FRUKTIGT & SMAKRIKT
Robert Mondavi Winery
Cabernet Sauvignon Napa
Valley, 2021

Nr 20090

 USA 750 ml 14,5 % vol. **499:-**

FYLLIGHET

STRÄVHET

FRUKTSYRA

Nyanserad, fruktig, balanserad smak med tydlig fatkaraktär, inslag av plommon, mörk choklad, svarta vinbär, ceder, björnbär, kaffe, lagerblad och vanilj. Serveras vid cirka 18°C till rätter av mörkt kött, gärna grillat.

North Coast, Napa Valley

- 91% cabernet sauvignon
- 5% petit verdot,
- 3% cabernet franc
- 1% malbec.

Lagrat 16 mån på ekfat.

<3 g socker/L

14,5% alkohol

BETYG

16.5

429:-

Mer än Prisvärt

Robert Mondavi Winery
Napa Cabernet
Sauvignon 2018

Producent: Robert Mondavi

 USA, KALIFORNIEN, NAPA
VALLEY, NORTH COAST

71676

Generös doft av svarta vinbär,
björnbär, viol, liljekonvalj,
pepparkaka, ek, tobak, mynta...

MER OM VINET →

TIDIGARE ÅRGÅNG!

KVÄLLENS VINLISTA

Judgement of Paris 18 jan 2025

1. 5657	Olivier Leflaive, Bourgogne Les Sétilles 2021	329 kr
2. 75360	Black Stallion, Chardonnay Napa Valley 2021	349 kr
3. 59948	Lynx, Napa Valley Cabernet Sauvignon 2021	249 kr
4. 95588	Château Peyrabon 2019, Haut Medoc	219 kr
5. 77454	Charmes de Kirwan, Margeaux 2019	399 kr
6. 20090	Robert Mondavi, Cabernet Sauvignon Napa Valley 2021	499 kr

